Published on (https://www.bnm.md)

02.10.2023

Evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul II 2023 (date provizorii) - comunicat de presă

Conform datelor preliminare, în trimestrul II 2023, deficitul **contului curent** al balanței de plăți a scăzut cu 12,1 la sută comparativ cu trimestrul II 2022 și a totalizat 409,69 mil. USD, raportul acestuia la PIB fiind de 10,5 la sută. Diminuarea soldului negativ al contului curent a fost determinată de scăderea deficitului comerțului exterior cu bunuri și creșterea excedentului veniturilor primare, în timp ce scăderea excedentelor balanței serviciilor și veniturilor primare au influențat deficitul contului curent în sensul creșterii.

Deficitul *comerțului exterior cu bunuri* înregistrat în balanța de plăți, în trimestrul II 2023, a constituit 1 057,90 mil. USD și a scăzut cu 5,0 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent, pe seama scăderii mai accentuate a valorii importurilor (-316,12 mil. USD) decât a exporturilor (-260,24 mil. USD).

În trimestrul II 2023, raportul de schimb[1] în comerțul exterior cu bunuri a fost unul nefavorabil (90,3 la sută), fiind în scădere față de perioada similară a anului 2022 (-1,5 p.p.).

Diminuarea *exporturilor de bunuri*[2] în trimestrul II 2023, a fost influențată de scăderea cu 22,8 la sută a exporturilor către UE (-123,22 mil. USD), către alte țări – cu 43,8 la sută (-83,90 mil. USD) și către CSI – cu 16,5 la sută (-50,91 mil. USD). Din perspectiva structurii exporturilor pe categorii de bunuri, cea mai mare contribuție negativă la exportul total, de 22,4 p.p, a avut-o exportul de *produse agroalimentare* care a scăzut cu 41,5 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent. Această evoluție a fost determinată de *produsele regnului vegetal*, care au scăzut de 2,1 ori comparativ cu trimestrul II 2022 și de *grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală* ce s-au diminuat de 2,2 ori.

Scăderea *importului de bunuri*[3], în trimestrul II 2023, a fost condiționată de diminuarea livrărilor din toate regiunile, astfel, livrările din CSI s-au diminuat de 2,0 ori (-265,06 mil. USD), din UE - cu 4,4 la sută (-54,23 mil. USD) și din alte țări – cu 8,0 la sută (-35,32 mil. USD). La evoluția importului au contribuit; în special, produse minerale, care s-a diminuat cu 38,9 la sută față de trimestrul II 2022, cu o contribuție negativă de 10,0 p.p. la diminuarea importului total.

Excedentul comerțului exterior cu *servicii*, în trimestrul II 2023, a scăzut cu 12,1 la sută față de perioada similară a anului precedent și a totalizat 200,25 mil. USD, ca urmare a creșterii mai mari a importurilor de servicii (+18,1 la sută) comparativ cu exporturile (+5,8 la sută). Creșterea *exporturilor* de servicii până la 590,39 mil. USD a fost determinată de serviciile de informatică, care s-au majorat cu 26,6 la sută, până la 143,13 mil. USD. Serviciile de transport au crescut cu 13,7 la sută și au totalizat 131,13 mil. USD, pe seama majorării exportului serviciilor de transport aerian cu 63,2 la sută până la 43,40 mil. USD. Majorarea *importurilor* până la 390,14 mil. USD, a fost influențată de creșterea serviciilor de transport aerian de 2,0 ori până la 54,79 mil. USD. Importul serviciilor de călătorii a crescut cu 16,8 la sută, până la 127,41 mil. USD, grație majorării călătoriilor personale - cu 22,7 la sută însumând 90,53 mil. USD, și a călătoriilor de afaceri - cu 4,4 la sută până la 36,88 mil. USD.

În trimestrul II 2023, *veniturile primare* au înregistrat un excedent de 52,82 mil. USD, comparativ cu 2,05 mil USD din perioada similară a anului precedent. În cadrul intrărilor de venituri primare creșterea a fost generată, în special, de majorarea veniturilor din gestiunea activelor de rezervă, până la 46,64 mil. USD, față de 4,67 mil. USD, în trimestrul II 2022. Totodată, remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți, care deține ponderea majoră de 79,9 la sută din totalul intrărilor, a scăzut cu 3,7 la sută până la 210,54 mil. USD. Diminuarea ieșirilor a fost determinată de scăderea cu 18,7 la sută, până la 151,69 mil. USD, a veniturilor din investiții directe ce revin nerezidenților, ca urmare a micșorării profiturilor reinvestite cu 46,8 la sută, până la 76,77 mil. USD.

Veniturile secundare, în trimestrul II 2023, au înregistrat o scădere a excedentului cu 5,4 la sută față de perioada similară a anului precedent, până la 395,14 mil. USD. Transferurile personale primite din exterior de rezidenți au scăzut cu 13,4 la sută și au constituit 283,01 mil. USD, iar ieșirile - cu 35,4 la sută (până la 74,11 mil. USD). Intrările din asistență tehnică, ajutorul umanitar și granturile în cadrul cooperării internaționale pentru toate sectoarele instituționale s-au diminuat cu 27,2 la sută, comparativ cu trimestrul II 2022, și au însumat 87,35 mil. USD.

Remiterile personale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova, în trimestrul II 2023, s-au diminuat cu 9,3 la sută față de trimestrul II 2022 și au constituit 476,70 mil. USD, ceea ce reprezintă 12,2 la sută raportat la PIB.

Contul de capital a consemnat, în trimestrul II 2023, un excedent de 11,65 mil. USD, comparativ cu perioada similară a anului precedent când acesta a înregistrat plăți nete de 2,04 mil. USD. Soldul contului de capital a fost determinat de intrările nete de asistență tehnică din exterior primite de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale, care au constituit 10,17 mil. USD, în timp ce intrările nete de capital înregistrate în sectorul privat au totalizat 1,47 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent și contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu nerezidenții, **necesarul net de finanțare externă**, în trimestrul II 2023, a constituit 398,04 mil. USD, ceea ce reprezintă 10,2 la sută în raport cu PIB.

În trimestrul II 2023, **contul financiar** al balanței de plăți a înregistrat intrări nete de mijloace financiare în valoare de 413,92 mil. USD, ca urmare a majorării nete a pasivelor rezidenților față de nerezidenți generate de tranzacțiile efective, în sumă de 262,49 mil. USD, în timp ce activele financiare externe s-au diminuat cu 151,43 mil. USD, în valoare netă.

Scăderea netă a **activelor externe**, pe parcursul trimestrului II 2023, a fost determinată, în special, de scăderea activelor sub formă de *numerar și depozite* - cu 384,65 mil. USD și a celor sub formă de *credite comerciale și avansuri* – cu 63,39 mil. USD. Concomitent, *activele oficiale de rezervă* ale BNM s-au majorat cu 248,27 mil. USD, activele sub formă de *împrumuturi* – cu 38,21 mil. USD, iar cele sub formă de *investiții directe* în străinătate - cu 10,08 mil. USD.

Creșterea netă a **pasivelor** financiare externe, în trimestrul II 2023, a fost determinată de intrările nete sub formă de *credite comerciale și avansuri* ale societăților nefinanciare în valoare de 122,75 mil. USD. Intrările nete de pasive sub formă de *împrumuturi* au constituit 90,00 mil. USD (dintre care trageri - 249,05 mil. USD și rambursări – 159,05 mil. USD). *Administrația publică* a contractat împrumuturi externe noi în valoare de 186,15 mil. USD, principalul creditor fiind Fondul Monetar Internațional – 95,92 mil. USD; Comisia Europeană – 43,83 mil. USD; Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 15,41 mil. USD; Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei - 10,72 mil. USD; Asociația Internațională de Dezvoltare – 8,31 mil. USD; Banca

Europeană de Investiții – 8,20 mil. USD și alți creditori – 3,76 mil. USD

Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, la 30.06.2023, a constituit -6 613,27 mil. USD (sau 43,4 la sută raportat la PIB), soldul net debitor aprofundându-se cu 6,9 la sută față de sfârșitul anului 2022.

Poziția activelor financiare externe a totalizat 7 025,49 mil. USD, majorându-se cu 8,0 la sută de la începutul anului, iar a pasivelor – 13 638,76 mil. USD, în creștere cu 7,5 la sută. Raportul dintre poziția activelor și pasivelor externe a constituit 51,5 la sută (+0,2 p.p. față de 31.12.2022).

Majorarea poziției ***activelor*** financiare externe, la 30.06.2023, a fost influențată de creșterea poziției *activelor de rezervă* cu 9,6 la sută, precum și a celor sub formă de *numerar și depozite* - cu 29,4 la sută; *investiții directe* – cu 5,1 la sută, *alte creanțe* – cu 11,5 la sută; *împrumuturi* – cu 4,8 la sută, *investiții de portofoliu* – cu 1,8 la sută. În același timp, activele sub formă de *credite comerciale și avansuri* s-au diminuat cu 11,8 la sută

Poziția *activelor oficiale de rezervă* a constituit 4 902,67 mil. USD la 30.06.2023, ceea ce corespunde tuturor criteriilor de suficiență: acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 5,7 luni de import efectiv); acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 159,1 la sută); acoperirea a 20,0 la sută din masa monetară M2 (au acoperit 87,6 la sută); acoperirea a 100-150 la sută din suma: 30 la sută din datoria externă pe termen scurt + 15,0 la sută din alte angajamente externe + 5,0 la sută din M2 + 5,0 la sută din exporturi de bunuri și servicii (au acoperit 214,1 la sută).

Evoluția poziției ***pasivelor*** a fost determinată de creșterea cu 7,9 la sută a angajamentelor sub formă de alte *investiții*, ele deținând ponderea majoritară (61,1 la sută) în pasivele externe ale țării. Alte investiții au constat în proporție de 62,2 la sută din *împrumuturi*, 30,4 la sută – *credite comerciale și avansuri*, 4,5 la sută - *drepturi speciale de tragere*, 2,2 la sută – *numerar și depozite* și 0,7 la sută – *alte pasive*.

Datoria externă brută a Republicii Moldova, a crescut cu 6,8 la sută pe parcursul primelor șase luni 2023 și a totalizat 10 242,00 mil. USD la 30.06.2023. Raportul datoriei externe brute la PIB a constituit 67,2 la sută, fiind cu 1,1 p.p. mai mare față de 31.12.2022.

Cea mai mare parte a soldului datoriei externe brute îi revine *datoriei pe termen lung* – 69,9 la sută, valoarea acesteia înregistrând o creștere față de finele anului 2022 (+4,8 la sută). *Datoria externă pe termen scurt* s-a majorat cu 11,6 la sută la 30.06.2023 și a avut o pondere de 30,1 la sută din total.

Datoria externă publică a crescut cu 9,5 la sută, comparativ cu finele anului 2022, și a reprezentat 34,9 la sută din totalul datoriei externe, totalizând 3 574,01 mil. USD. Conform situației din 30.06.2023, principalul creditor al statului este Fondul Monetar Internațional cu o pondere de 31,4 la sută din totalul datoriei publice (1 123,55 mil. USD), urmat de Grupul Băncii Mondiale cu 26,1 la sută sau 933,83 mil. USD

Datoria externă privată a constituit 65,1 la sută din totalul datoriei externe și s-a cifrat la 6 667,99 mil. USD, majorându-se față de 31.12.2022 cu 5,3 la sută. Conform situației de la 30.06.2023, 9,3 la sută din totalul datoriei private a fost contractat cu organizațiile internaționale, iar cu alți creditori, inclusiv bănci, cât și societăți nefinanciare – 90,7 la sută din total. Principalul creditor al sectorului privat din cadrul organizațiilor internaționale a fost BERD, cu 66,3 la sută, urmat de BEI, cu 25,2 la sută.

Mai multe detalii privind evoluția conturilor internaționale pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web a BNM:

- Conturile internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul II 2023 (date provizorii) [1]

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

- Balanța de plăți (MBP6) [2];
- Poziția investițională internațională (MBP6) [3];
- Datoria externă brută (MBP6) [4].

---

1. Calculat în baza datelor BNS privind indicii valorii unitare la export și import.

2. Date elaborate de BNM în baza datelor BNS, prin excluderea bunurilor pentru/după prelucrare (pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate) și vânzărilor magazinelor duty-free.

3. Date elaborate de BNM în baza datelor BNS, selecții la import (prețuri CIF) după principiul țării de livrare, prin excluderea bunurilor pentru/după prelucrare (pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate).

See also

Tags
Balanţa de Plăţi [5]
Datoria Externă [6]
Poziţia Investiţională Internaţională [7]
statistics [8]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/65851

Related links:

[1] https://www.bnm.md/ro/content/conturile-internationale-ale-republicii-moldova-trimestrul-ii-2023-date-provizorii [2] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml [3] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml [4] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml [5] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [6] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [7] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [8] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics